

LIBRIS | We know
books

Copertă: *Ionuț Ardeleanu-Paici*

Tehnoredactor: *Rodica Boacă*

Secretar de redacție: *Paulina Lămășanu*

Fotografie copertă: *Cristian Gabriel Popescu*

© 2021 Editura Paideia
Str. Tudor Arghezi nr. 15, sector 2
București, România
tel.: 021.316.82.10
e-mail: office@paideia.ro
www.paideia.ro
www.cadourialese.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SĂVULESCU, EDUARD GABRIEL

Drumul sau "era să fie" / Eduard Gabriel Săvulescu. - București :
Paideia, 2021

ISBN 978-606-748-471-7

821.135.1

Eduard Gabriel Săvulescu

DRUMUL
sau
„era să fie”

paideia

București, 2021

Cuprins

Capitolul 1	
Dialogul circular	9
Capitolul 2	
Tânăru	17
Subcapitolul 1. Poziționarea – varianta A	17
Subcapitolul 2. Poziționarea – varianta B.....	28
Subcapitolul 3. Plecarea.....	48
Subcapitolul 4. Intrarea în pădure.....	54
Subcapitolul 5. Rucsacul-oraș.....	56
Subcapitolul 6. Păpușa vodoo.....	60
Subcapitolul 7. Intersecția – halta	70
A. Varianta 1	70
B. Varianta 2	75
C. Varianta 3.....	78
D. Continuări	80
Subcapitolul 8. Punctul zero	91
Subcapitolul 9. Plecarea.....	98
Subcapitolul 10. Unul și multiplu.....	101

Capitolul 3	
Ea	107
Subcapitolul 1. Varianta 1	107
Subcapitolul 2. Varianta 2	119
Subcapitolul 3. Cuplul – începuturi	123
Subcapitolul 4. Despărțirea	141
Subcapitolul 5. Iadul despărțirii	154
Capitolul 4	
Bătrânul	165
Subcapitolul 1. Orașul – reîntoarcerea	165
Subcapitolul 2. Bătrânii	178
Subcapitolul 3. Însmormântarea lui Varimos	185
Subcapitolul 4. Reîntoarcerea la drum	198
Capitolul 5	
Dialogul circular	201

Capitolul 1 Dialogul circular

– Erau vremuri când pașii noștri trăgeau drum drept pe acest pământ ascuns și care li se descoperea treptat. Acum, pașii noștri nu fac decât să urmeze drumuri deja bătute, cărări trasate, șosele marcate, alei desenate; totul aranjat, ordonat, imposibil de a mai putea fi ceva schimbat. Căutările noastre nu fac decât să urmeze căi, canale, gata făcute. Vrem, dorim, doar ceea ce se poate dori, și lumea întregă ni se arată ca într-o poză obscenă, ce nu mai poate nici măcar să ne excite.

Pașii noștri nu mai sunt stăpâni, sunt doar sclavii unei rute determinate geometric, al căror tiran este eficiența și betonul. Singurul loc unde domnește încă dezordinea creatoare este Sus, între culmile munților unde, cu toate astea, începem să găsim și acolo indicatoare.

Ne este indicată viața, ne este arătat sensul și noi avem liberul arbitru de a alege între a o lua la dreapta sau la stânga, dar nu înțelegem că înseși aceste opțiuni iluzorii reprezintă variante finite și direcționate deja de către alții. Drumul dinaintea noastră este deja întins și umblat de ceilalți, demult,

IBDIA | We know
back

dintotdeauna. Ne credem liberi și trăim în această dulce iluzie, dar libertatea ne este interzisă pe acest pământ al pașilor ce nu se pierd niciodată...

- Nu, am ripostat eu atunci, aici greșești. O să-mi gădesc eu drumul meu și el va fi unic. Îl caut. Îl simt că există doar pentru mine. Nu pot să mă înșel! Nu trebuie decât să continui să merg!

- Să mergi unde? mă întrebă atunci bătrânul ce pășea alături de mine, cufundându-și labele păroase în pământul reavăn de pe marginea drumului. Încotro? Am fost peste tot, și ce am găsit? Ce am aflat nou? Unde a fost descoperirea, revelația?

- N-ai știut să ai răbdare! Nu ai știut să aștepti! Eu știu. Viața mea este pe drum. Doar acolo. Tu nu înțelegeți. Eu plec acum pentru prima dată. Privirea mea nu a cunoscut nimic din toate câte mă așteaptă. Aici ai greșit tu. Tu ai plecat necăutând nimic și după aceea, când ai înțelege că drumul nu înseamnă a călători, ci a căuta, era deja prea târziu pentru tine. Aveai privirea deformată. Nu mai știai să vezi. Orbiseși și te pierduseși printre pașii altora. Eu plec, spre deosebire de tine, liber, neatins și, mai mult, ceea ce ți-a lipsit ție de la început: eu plec, știind deja ceea ce caut.

Bătrânul se opri lângă mine și - privind-mă mirat, cercețându-mă de sus până jos, ca într-o încercare de a mă pătrunde, de a mă radiografia - ridică un deget în semn de opoziție.

- Ce cauți, băiete? Sau mai bine, dacă ști deja ce cauți, de ce mai cauți? A ști ce cauți nu înseamnă că deja ai găsit? Și atunci, pentru ce această căutare?

- Nu ai înțelege nimic, m-am opus eu, la rândul-mi. Nici nu ai cum. A căuta ceva înseamnă, în primul rând, a avea o idee despre ceea ce cauți. Nu cauți nimic în întuneric.

Eu știu, am înțelege, ca să fiu mai exact, ce trebuie să fac pentru a găsi ceea ce caut. Am găsit metoda. Știu cum. Am înțelege că acolo și numai acolo, pe drum, totul se leagă și ți se arată.

Numai acolo e singura șansă de a fi liber, de a scăpa de ghearele sufocante ale orașului care te ține prizonier, care te ascunde pe tine de tine. Care te pitește, te minte.

Liniștea, Pacea, Dincolo-ul, asta caut. Recunosc, nu știu exact ce sunt toate acestea, dar voi afla. Sunt sigur. Ceva din mine îmi spune că trebuie să evadez dintre betoanele și cotețele înghesuite ale oamenilor prea rituoși, prea conformiști, prea goi și, în același timp, prea plini de substanța celorlalți. Trebuie să ies în afara cetății ucigătoare, a zidurilor astea bolnave și închizătoare. Aici sunt pierdut. Așa că eu trebuie să plec, să scap de toate acestea până nu e prea târziu, până nu devin unul ca ei. Până nu sunt și eu transformat, modificat și apoi încolonat, înregimentat în marea armată de teracotă.

Eu am povestea mea și nu o să las pe nimeni să mi-o fure. Trebuie să-mi făuresc legenda proprie. Iar orice legendă începe cu un drum, un drum inițiativ dacă dorești. Legenda mea începe cu Drumul! Legenda mea este Drumul!

*

- Știi, continui privind-l pe bătrân cum își îndeasă tutun în pipa din lemn de cireș și pufăie ascultându-mă, „Parcă-i pipa lui taică-miu - imagine fulgerătoare”; scuturai capul și continui:

- În lungile zile ale vieții mele, ce începeau nu când răsărea soarele, ci când îmi apărea câte o idee, și putea dura multe răsărituri și multe apusuri de soare până când o asimilam, în acele momente prelungite am înțelege că pierd ceva. Clipă de clipă. Și că toți suntem supuși aceleiași greșeli. Cu toții pierdem esențialul. Am înțelege că asta e marea noastră eroare: unilateralitatea. De cele mai multe ori ne folosim doar de un singur simț dintre cele cinci posibile. De singurul simț de fapt:

Văzul! Ne concentrăm întreaga energie doar în acest punct și credem astfel că trăim total, că avem o privire cuprinzătoare, suficientă. Or, nu este asta. Nu-i așa. Deloc. A ne reduce doar la folosirea preponderentă a unui singur simț, înseamnă a pierde din imaginea completă, a avea doar bucăți de imagine, fărâme, rămășițe. Înseamnă a fi văduviți de întreg și a fi tot timpul doar parte. Înseamnă a ne juca cu cioburile caleidoscopului, cu bilele simple de sticlă. Cu bucățile de mărgelile îngălbenite de la gâtul mătușii mele navetiste.

Esențialul este a percepe Totalul în totalitate. Or, noi ne ratăm propria viață tocmai în acest punct, în care utilizăm, în care focalizăm un singur simț. Obiectul din față nu necesită doar a fi văzut, ci și a fi des-coperit, a fi perceput total, cu toată ființa noastră. A fi înconjurat, rotit, asimilat.

Și, mai mult, nu există obiecte singulare, individuale, în eter, ci doar în relații unele cu celelalte. Degeaba vedem cana de pe masă, dacă nu vedem în aceeași clipă imaginea întreagă a bucătăriei, a casei, a orașului, a lumii. Și tot nu-i destul. Trebuie să o mirosim, să o pipăim, să o gustăm, să o auzim, să fim în dialog cu ea. Or, noi ne concentrăm doar asupra obiectului dinaintea noastră privind-l și ignorând restul existenței. Toată viața trăim în fragmente, bucăți disparate, ne deplasăm într-un puzzle incomplet, mereu incomplet. În arealul unui mic labirint, mazze, din care nu vezi niciodată întregul și care pare fără cale de ieșire, lovindu-ne de aceiași pereți, iar și iar. Suntem ca un hamster de laborator ce aleargă stupid în cercul lui suspendat, privind fixist printre gratiile aurite. Și ceea ce poate este singurul adevăr, esențial, pe care îl pierdem tocmai de fiecare dată, este cel ce implică particula: „noi”. „Noi” ca entitate, ca întreg.

Vedem doar în afara, nu și înăuntrul nostru. Ieșim doar către obiecte nu și intrăm cu ele înspre noi. Nu simțim decât ceea ce este în fața noastră și aceasta disparat, sacadat și uităm

să ne mai simțim și pe noi. Unde suntem noi când privim cana de pe masă? Unde? Ne ștergem, ne anulăm existența. Ne uităm pe noi doar pentru a înregistra un obiect inert. Ne scoatem din scenă, ne scădem propria prezență pentru a pune în locul nostru un simplu receptor. Or, aici stă miezul întregii mele căutări. Nu vreau să mă mai neg, nu vreau să mă mai pierd, nu vreau să mai fiu un simplu receptor stupid, ci vreau să mă recâștig, să mă regăsesc și să nu mă mai pierd niciodată. Să ajung să simt totul în aceeași clipă și, mult mai mult, să mă simt total pe mine, să ajung un simț total. Pare fantezist, sună deliric, dar mă refer la Comuniune. Mă refer la Integrare. La Cuprindere. Or, tocmai pe drum și numai pe drum, înțelegi, tocmai aici se poate întâmpla acest lucru pentru mine.

M-am oprit o clipă pentru a-mi trage răsuflarea. Eram din ce în ce mai exaltat și îmi simțeam mâinile tremurând.

El mă privea distrat, cumva privea prin mine, în timp ce mie vorbele mi se păreau în acele momente lovituri de tun, puterice, ecouri repetate, detonate violent în pereții unei cutii Schrodinger imense. Ca un urlet furtunos se revărsau din mine, din interior, cuvintele, formând un șuvoi năucitor, ce se aduna în vârtoare, se strângea, până la nivelul unei spulberări atomice. Val după val. Iar el, simplu, înregistra precum un contor Geiger, cu acul său impersonal, suflul vocalelor, combinat cu închiderile ritmice ale consoanelor, aruncate unele după altele, alandala, în ritm impus, cu un singurul cod de descifrat al cărui singur deținător eram. Nu știu – nici măcar în această clipă – când povestea reîncepe, dacă el a putut atunci descifra, precum Turing, enigmele pe care i le desfășuram rând pe rând, pe care i le înșiram în fața ochilor, ca într-o hartă întinsă pe masă, a cuceririlor ce vor să fie.

*

LDIS | We know
book

- În primul rând, este vorba de Privire. Trebuie să o păcălesc. Să-i tai avântul monopolizator! am continuat să mă explic bătrânului, care părea din ce în ce mai departe, mai uitat, mai părăsit, schimbând rând pe rând planurile - prim, secund, terț -, până la nivelul de punct pe linia orizontului.

- Pe drum, aici, și am lovit aerul cu palma dreaptă, privirea este virgină. Ea taie drum pentru prima dată și într-un fel recrează primele drumuri, primii pași ai pionierilor. Aici - și arătai cu mâna întinsă spre orașul ce se întindea în spatele nostru - totul era cunoscut. Aici privirea era stăpână. Era la ea acasă. Era regină. Totul era banal și se pierdea între seriozitate și citadin. Aici era calm, apă stătută.

Privirea între betoane era una plată, formată, prinsă în instrumentele de măsurat ale vieții placide și plicticoase. Pe drum, în schimb, totul este nou. Privirea nu apucă să se oprească asupra obiectelor, asupra celor din jur, ci merge mereu mai departe. Are nevoie. Este împinsă. Este obligată. Nu mai are timp să zăbovească asupra obiectelor, asupra celor din jur. Nu mai are timp să șadă alături de obișnuit și să se scalde în cotidian. Tocmai această neoprire, această forțare la marș continuu, ascute și celelalte simțuri și le eliberează, și astfel ajungem încet-încet să simțim total. Nu mai simțim doar cu ochii, ci cu tot Minele.

Știu că pare contradictoriu, dar eu cred că tocmai din haosul acesta al privirii ce despică noi și noi tărâmurii, din această privire tulbure, tulburată, căreia îi este imposibil de a se fixa asupra lucrurilor, ce nu apucă să distingă culorile și formele, din această anulare a obișnuințelor, cred că tocmai de aici poate exploda calea, Calea, Camino-ul, ce-L ce îmi va permite să mă concentrez, să mă completez și să devin esențial, deci Esență.

Astfel, toate lucrurile - care-mi subjugau privirea, care mi-o țineau prizonieră - sunt eliberate, iar ea va fi eliberată, și,

implicit, și toate celelalte simțuri. Voi vedea ca pentru prima oară, ca Adam după ce a mușcat din mărul cunoașterii, și totul din această ceață primordială mi se va arată clar, bine conturat. Negarea, negația are aici rol pozitiv, creaționist, de potențare, de actualizare, și astfel rolurile se schimbă. Negând simțurile, le forțez să se regroupeze, să se reorganizeze, să se reclarifice. Din această dezordine amestecată a simțurilor voi ajunge să recreez lumea să o recompun și astfel să mi-o asum. Doar pentru mine. Doar a mea. Așa nu o să mai pierd nimic. Nu o să mai fiu un receptor, ci de data aceasta voi fi un emițător. Un creator a propriei mele lumi, a propriei mele Legende. Îmi voi trăi legenda, voi fi Legenda!

Bătrânul mă privi lung. Scutură pipă în podul palmei. O curăță fără a se grăbi, vârându-și arătătorul noduros înăuntrul ei și, ridicându-se, clătină din cap. Atât. Brusc. Îmi întoarse spatele și se depărtă fără a-mi adresa vreo vorbă, continuându-și drumul singuratic. Pășea hotărât, iar profilul i se modifica, scăzând în intensitate, până la nivel de stea în galaxie.

Am rămas interzis. Vorbisem cu atâta patos, cu atâta ardore, deschidere, i-am împărtășit și cele mai tainice gânduri, și el doar să scuture din cap sec precum scuturi un strănut?

Până să mă dezmeticesc și să-i cer explicații el era deja departe. L-am condus o vreme cu privirea, apoi am făcut un semn de lehamite cu mâna, recunosc și unul obscen, și mi-am continuat drumul. Drumul meu, părăsind acest spațiu al interludiului, depărtându-mă pas cu pas de orașul pe care odată îl iubisem, îl visasem, îl dorisem.

Capitolul 2 **Tânărul**

Subcapitolul 1. Poziționarea – varianta A

„În mediul acesta a crescut.”

Așa începe povestea lui. Cu o scuză. O scuză pentru eșecul lui. O scuză cu pretenția de a salva toate greșelile strânse de-a lungul vieții. O modalitate facilă și puerilă de a da vina pe alții, pe ceilalți, pe cei din jurul lui, care nu l-au învățat, care nu l-au spus, care l-au mințit. Ei cu poveștile lor, cu cuvintele lor amăgitoare, creatoare de fantasmе. Ei sunt de vină pentru visele sale, pentru intențiile, motivațiile, deciziile pe care le-a luat. Ei nu l-au avertizat nicio clipă că drumul poate fi periculos. Nu i-au spus niciun cuvânt în legătură cu ce-l poate aștepta rău. Nu. Doar l-au adormit în fiecare seară cu oaze și arome, cămile, oceane, capătul lumii, Finistera, femei frumoase, petreceri și faimă.

Cu toții strânși în cerc, stând pe aceleași scaune dintotdeauna, îl amăgeau din nemișcarea lor, arătându-i cât de ușor poate fi totul. Cum trebuie doar să vrei și se poate îndeplini. „Mergi